

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนารูปแบบ

1. การพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบและการเสริมพลังการทำงานของครู ผู้วิจัยได้ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 -2561) แนวคิดทฤษฎี เรื่องรูปแบบ การพัฒนารูปแบบ แนวคิดทฤษฎีการเสริมพลังการทำงานของครู และการเสริมพลังการทำงานของครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาดูแลตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน และนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยปรึกษาที่ปรึกษา และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องมีความตรงของแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบและองค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู

1.2 ศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมพลังการทำงานของครู ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ปรับปรุงแล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเสริมพลังการทำงานของครูในสถานศึกษา

1.3 ผู้วิจัยร่างรูปแบบ โดยการนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมพลังการทำงานของครู และศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมพลังการทำงานของครูและผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา มาร่างเป็นรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน โดยวิธีการอ้างอิงการสัมภาษณ์เลือกผู้ที่จะสัมภาษณ์จำนวนไม่มาก ไม่เกิน 10-12 คน (นิศา ชูโต. 2548 : 180) ผู้วิจัยจึงกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คนโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84) มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ 3) มีผลงานทางวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษา 4) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา 5) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบและองค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบและการเสริมพลังการทำงานของครู
2. จัดทำเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขภาษา ความตรงของเนื้อหา และความครอบคลุมขององค์ประกอบ
3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง
5. นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา จำนวน 5 คน ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบประเด็นครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู
6. นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์และนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเพื่อแจ้งให้ทราบและนัดหมายพร้อมทั้งแนบเอกสารรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับการเสริมพลังการทำงานของครูพร้อมกับหนังสือ แล้วไปดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามวัน เวลาและสถานที่ตามที่นัดหมายโดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ คนละประมาณ 2 ถึง 3 ชั่วโมง มีการจดบันทึกข้อมูลพร้อมการบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยสรุปประเด็นขององค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครูและนำมาวางรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบ

1. ตรวจสอบความถูกต้อง

ผู้วิจัยนำรูปแบบที่ร่างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องโดยตัดสินว่า “เห็นด้วย” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่เห็นด้วย” กับประเด็นคำถามและนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแปลงเป็นคะแนนดังนี้

มีความเห็นว่า	เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น	+1
มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
มีความเห็นว่า	ไม่เห็นด้วย	กำหนดคะแนนเป็น	-1

คำนวณคะแนนโดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 179) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการตรวจสอบ
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็น
	n	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์ยอมรับความสอดคล้องคือค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 คำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักวิชาการด้านการศึกษา 2) ผู้บริหารการศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษา 4) ครู

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 20 คน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84)

1. กลุ่มนักวิชาการด้านการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้บริหารระดับสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ 3) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 4) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน
2. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ 2) มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ 3) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 4) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน
3. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ 2) มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ 3) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา 4) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน
4. กลุ่มครู มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ 2) มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ 3) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา 4) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงของแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบและองค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู โดยพิจารณาข้อคำถามมีความถูกต้องหรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย/ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 90 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการเสริมพลังการทำงานของครู สภาวะและปัญหาการเสริมพลังการทำงานของครู และผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา มาร่างแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโดยสอบถามความคิดเห็น
2. นำร่างแบบสอบถามรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ 2) การปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา 3) การปรับปรุงระบบการทำงานของสถานศึกษา 4) การฝึกอบรมและพัฒนา 5) การประเมินผลและปรับปรุง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข ภาษา ความตรงของเนื้อหา และความครอบคลุมขององค์ประกอบ
3. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ประสานด้วยตนเองและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์และส่งกลับทางไปรษณีย์ และติดตามประสานงานด้วยตนเอง ได้แบบสอบถาม จำนวน 20 ชุด ครบ 100%

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของการตอบในทุกประเด็น และครบตามสัดส่วนที่ต้องการจากแต่ละกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง IOC และนำมาพิจารณาเกณฑ์ยอมรับความสอดคล้องถือค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 คำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามหาค่า IOC ผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.85-1.00 ผ่านเกณฑ์การยอมรับความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

2. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้

โดยสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ จำนวน 200 คนเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบการเสริมพลังการทำงานของครู มี 5 องค์ประกอบคือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ 1.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 2) การปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา 2.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน 2.2 การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ 2.3 การส่งเสริมภาวะผู้นำ 2.4 การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 3) การปรับปรุงระบบการทำงานของสถานศึกษา 3.1 การให้ความอิสระ 3.2 การสร้างบรรยากาศ 3.3 การสร้างขวัญกำลังใจ 3.4 การสนับสนุนทรัพยากร 3.5 การสร้างและพัฒนาเครือข่าย 4) การฝึกอบรมและพัฒนา 4.1 การส่งเสริมความก้าวหน้า 4.2 การพัฒนาความรู้ ทักษะ 4.3 การฝึกอบรม 5) การประเมินผลและปรับปรุง 5.1 การประเมินผล 5.2 การปรับปรุงและพัฒนาการทำงาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 144 คน และครู 135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1987 : 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คนและครู จำนวน 97 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ แบ่งเป็น 7 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ในแต่ละภูมิภาค ใช้จังหวัดแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยเลือกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นเขตเลขคี่แต่ละจังหวัด และเลือกผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญในแต่ละจังหวัดที่เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นเขตเลขคี่ โดยเทียบสัดส่วนร้อยละในแต่ละภูมิภาค ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู	
	วิทยฐานะเชี่ยวชาญ		วิทยฐานะเชี่ยวชาญ	
	*ประชากร จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน (คน)	*ประชากร จำนวน(คน)	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน(คน)
1 เหนือ	9	6	20	14
2 กลาง	42	30	35	25
3 ใต้	15	11	12	9
4 ตะวันออก	13	9	7	5
5 ตะวันตก	11	8	9	6
6 ตะวันออกเฉียงเหนือ	52	37	50	36
7 กรุงเทพมหานคร	2	2	2	2
รวม	144	103	135	97

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 1-4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน อายุ อาชวราชการและวุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณา ดังนี้

ความเหมาะสม หมายถึง ความมีคุณค่า/ความมีประโยชน์/ความสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาได้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ความเป็นไปได้ หมายถึง การมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้จริง

5	หมายถึง	เป็นไปได้มากที่สุด
4	หมายถึง	เป็นไปได้มาก
3	หมายถึง	เป็นไปได้ปานกลาง
2	หมายถึง	เป็นไปได้น้อย
1	หมายถึง	เป็นไปได้น้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมแบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ท (Liker's rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของ ลิเคิร์ท (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 156-157) ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ	3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับความเหมาะสมในการวิจัย ครั้งนี้ คือ ค่าถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่ามีความเหมาะสม ข้อใดที่ไม่เป็นตามเกณฑ์นี้ก็อาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเป็นไปเป็นแบบมาตรประมาณค่าของลิเคิร์ต (Liker's rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 156-157) ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เป็นไปได้มากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	เป็นไปได้มาก
ระดับ	3	หมายถึง	เป็นไปได้ปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	เป็นไปได้น้อย
ระดับ	1	หมายถึง	เป็นไปได้น้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	เป็นไปได้มากที่สุด
ระดับค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	เป็นไปได้มาก
ระดับค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	เป็นไปได้ปานกลาง
ระดับค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	เป็นไปได้น้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	เป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับความเป็นไปได้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ คำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่ามีความเป็นไปได้ข้อใดที่ไม่เป็นตามเกณฑ์นี้ก็อาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์ขององค์ประกอบและสำนวนของภาษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นและเสนออาจารย์ปรึกษาที่ปรึกษา
2. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
5. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่าแอลฟา เท่ากับ .897
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยโดยลงทะเบียนให้สถานศึกษาส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน และครู 97 คน และส่งกลับทางไปรษณีย์ และติดตามประสานงานด้วยตนเอง ได้แบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด ครบ 100%

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบในทุกประเด็นและครบตามสัดส่วนที่ต้องการจากแต่ละกลุ่มตัวอย่างและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้อง ความสมบูรณ์ในการตอบ

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือโครคอมพิวเตอร์มาบันทึกลงแฟ้มข้อมูลเพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทั้งหมด แล้วทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงทางสถิติเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ในการทดสอบได้กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมไว้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสมต้องระดับ 3.50 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความเหมาะสม ข้อใดที่ไม่เป็นตามเกณฑ์นี้ก็จะอาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของรูปแบบใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทั้งหมด แล้วทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงทางสถิติเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ในการทดสอบได้กำหนดเกณฑ์ความเป็นไปได้ไว้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเป็นไปได้ต้องระดับ 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเป็นไปได้ ข้อใดที่ไม่เป็นตามเกณฑ์นี้ก็จะอาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนและปรับปรุงรูปแบบ

ทบทวนและปรับปรุงรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) วัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ และเป็นการค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือไม่แน่ชัดเพื่อช่วยให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องของทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งแนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ ประกอบด้วยผู้แทนจากนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้แทนจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้แทนจากศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้แทนจากครู จำนวน 2 คนและผู้แทนจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน รวมผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทั้งสิ้น จำนวน 9 คน ได้จัดสนทนากลุ่มในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 เวลาเริ่ม 14.00 น. เวลาสิ้นสุด 16.00 น. ณ ห้อง 3025 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในการสนทนากลุ่มผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยดำเนินการดังนี้ 1) กล่าวต้อนรับแสดงความขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ

2) ชี้แจงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเชิญเข้าร่วมสนทนา 3) ผู้วิจัยแนะนำตัว ชื่อ นามสกุลและสถานที่ทำงาน 4) ผู้เข้าร่วมสนทนาแนะนำชื่อ นามสกุล ตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ 5) อธิบายให้ผู้เข้าร่วมสนทนาเข้าใจถึงการพูดคุยและซักถาม 6) ขออนุญาตบันทึกเทปการสนทนากลุ่ม 7) ให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่การงานเพราะผู้วิจัยจะนำผลการสนทนากลุ่มไปพัฒนางานวิจัย 8) เริ่มการสนทนาโดยพูดคุยเรื่องทั่วไป เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดี และ 9) ผู้วิจัยได้เกริ่นนำ ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ในประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักวิชาการด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ครู และ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่มโดยวิธีการอ้างอิง สุทธิวรรณ ดันตริจนาวงศ์ และคณะ (2553 : 61) การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยได้จากการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่เฉพาะเจาะจงโดยส่วนใหญ่ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนาเพื่อคอยจุดประเด็นและชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง ตามปรกติมีผู้เข้าร่วมการสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งคัดเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้

การสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครูที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงกำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 9 คน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 84) ได้แก่

1. กลุ่มนักวิชาการด้านการศึกษามีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษา 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 3) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 3) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา 4) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา 5) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3. กลุ่มศึกษานิเทศก์ มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา 3) มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 4) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 5) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

4. กลุ่มครู มีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) มีผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา 3) มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 4) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 5) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

5. กลุ่มคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1) เป็นผู้บริหารในสถานศึกษา 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 3) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 4) มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คู่มือการสนทนากลุ่มซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับวิธีการสนทนากลุ่ม องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดสนทนากลุ่ม ลักษณะการสนทนากลุ่ม แนวทางการสนทนากลุ่ม การเตรียมตัวการจัดประชุมและขั้นตอนในการสนทนา

2. จัดทำคู่มือการสนทนากลุ่มซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 กล่าวต้อนรับแสดงความขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ

2.2 ชี้แจงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเชิญเข้าร่วมสนทนา

2.3 ผู้วิจัยแนะนำตัว ชื่อ นามสกุลและสถานที่ทำงาน

2.4 ขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนาแนะนำชื่อ นามสกุล ตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.5 อธิบายให้ผู้เข้าร่วมสนทนาเข้าใจถึงการพูดคุยและซักถาม

2.6 ขออนุญาตบันทึกเทปการสนทนากลุ่ม

2.7 ขอให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลกระทบต่อตำแหน่ง

หน้าที่การงานเพราะผู้วิจัยจะนำผลการสนทนากลุ่มไปพัฒนางานวิจัย

2.8 เริ่มการสนทนาโดยพูดคุยเรื่องทั่วไป เพื่อสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดี

2.9 ผู้วิจัยได้เกริ่นนำ ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ในประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ

ของรูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.10 สิ้นสุดการสนทนา

3. ผู้วิจัยนำคู่มือการสนทนากลุ่มที่จัดทำแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานการสนทนากลุ่มและประเด็นในการสนทนามีความครอบคลุม ขอบเขตของเนื้อหาในการสนทนา

4. ผู้วิจัยนำคู่มือปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำไปใช้ในการสนทนากลุ่ม
การเก็บรวบรวมข้อมูล

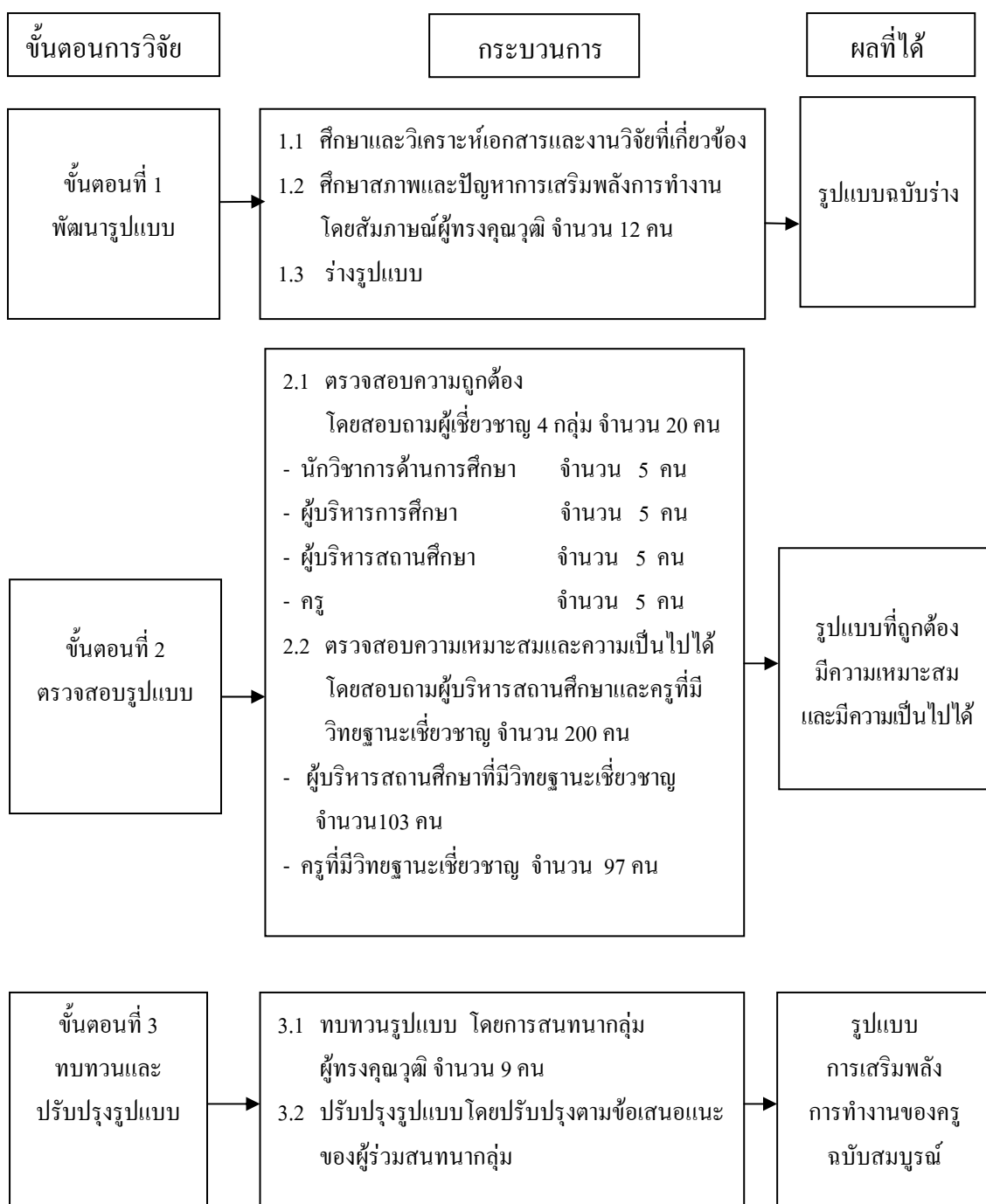
ผู้วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทำหนังสือถึงผู้สนทนากลุ่ม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อแจ้งให้ทราบและนัดหมายพร้อมทั้งแนบเอกสารรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับการสนทนากลุ่มพร้อมกับหนังสือ แล้วไปดำเนินการสนทนา ตามวัน เวลาและสถานที่ตามที่นัดหมาย ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม มีผู้จัดบันทึก และบันทึกเสียง จัดสนทนากลุ่มในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 เวลาเริ่ม 14.00 น. เวลาสิ้นสุด 16.00 น. ณ ห้อง 3025 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลเข้าด้วยกัน และสรุปเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงรูปแบบ โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยรวบรวมประเด็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และได้พิจารณา ทบทวนร่วมกับที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงรูปแบบ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปขั้นตอนการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 สรุปลขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการเสริมพลังการทำงานของครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน